

Katedra Ginekologii i Położnictwa
Collegium Medicum
Uniwersytet Zielonogórski
Instytut Nauk Medycznych
dr hab. n. med. Rafał Rzepka, prof. UZ

Uniwersytet Medyczny
we Wrocławiu

RPW/20233/2024 P
Data: 2024-11-06

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI NAUKI MEDYCZNE	
wpł. dnia	07-11-2024
L. dz. RN-BM/	1614

Wpł. 07.11.2024
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
RADA DYSCIPLINY NAUK MEDYCZNE
M. Podnorska-Okołów
prof. dr hab. Marzena Podnorska-Okołów

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Lek. Artura Wiatrowskiego
z Kliniki Położnictwa i Chorób Kobietych
Uniwersyteckiego Centrum Położnictwa i Ginekologii
Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

**Porównanie skuteczności przezpochwowego badania
ultrasonograficznego z histeroskopową oceną jamy macicy
w diagnostyce nieprawidłowych krwawień macicznych**

Promotor: dr hab. n. med. Michał Pomorski

Zielona Góra, październik 2024

u

1. Ocena tematu i koncepcji pracy

Nieprawidłowe krwawienie maciczne (AUB – abnormal uterine bleeding) jest najczęstszym wskazaniem do konsultacji ginekologicznej. Do najczęstszych przyczyn AUB zaliczamy: polipy błony śluzowej macicy, mięśniaki macicy, adenomiozę oraz stany przednowotworowe i nowotwory endometrium. Optymalnym narzędziem umożliwiającym ustalenie przyczyny AUB jest ultrasonografia przezpochwowa. Za złoty standard umożliwiający jednoczesowe potwierdzenie rozpoznania i leczenie uznawana jest histeroskopia. Przy wysokiej czułości i swoistości obu metod najważniejszym pytaniem wydaje się być, czy w dobie intensywnego rozwoju histeroskopii winna być ona uznawana za metodę jedynie diagnostyczną, czy wyłącznie za metodę diagnostyczno – leczniczą.

Uważam, że Doktorant wybrał interesujący temat rozprawy w szczególności z punktu widzenia klinicznego. Potencjalne wyniki uzyskanych badań mogłyby mieć istotny wpływ na postępowanie diagnostyczno-lecznicze lekarzy ginekologów. Autor rozprawy poprawnie uzasadnił przyczyny wyboru tematu oraz obiektywnie ocenił możliwości wykorzystania wyników pracy.

2. Cele i metodologia pracy

Celem pracy Doktoranta było porównanie czułości i swoistości ultrasonografii przezpochwowej i histeroskopii diagnostycznej w diagnostyce patologii jamy macicy objawiającej się AUB. Do retrospektywnej analizy Autor włączył 1542 pacjentki, u których w latach 2015-2017 wykonano histeroskopię diagnostyczną w warunkach ambulatoryjnych. U wszystkich pacjentek włączonych do badania przed wykonaniem histeroskopii diagnostycznej przeprowadzono ultrasonografię przezpochwową. Spośród grupy chorych Doktorant wyodrębnił grupę 385 pacjentek, u których wskazaniem do histeroskopii było AUB i w tej grupie przeprowadził analizy statystyczne przy użyciu programu komputerowego GraphPad 9.1.1.

Cele pracy zostały sformułowane precyzyjnie i spójne.

3. Ocena poziomu naukowego wyników i osiągnięć rozprawy

Pozytywnie oceniam koncepcję i układ pracy. We wstępie Doktorant w sposób precyzyjny i jasny opisał stosowane metody diagnostyczne, a także dokładnie przedstawił opis przeprowadzania histeroskopii diagnostycznej w ośrodku, w którym przeprowadzał badanie. Wstęp pracy jest swoistym kompendium wiedzy na temat współczesnych małoinwazyjnych metod diagnostyki i leczenia AUB. W wynikach Autor rozprawy potwierdził, skądinąd dość oczywisty wniosek, iż histeroskopia diagnostyczna cechuje się wyższą czułością i swoistością w wykrywaniu wszystkich przyczyn AUB, w porównaniu z ultrasonografią przezpochwową. Korelacja między obrazem histeroskopowym, a wynikiem histopatologicznym jest również wyższa, w stosunku do zależności między wynikiem USG TV, a wynikiem histopatologicznym. Należy jednak podkreślić, że ultrasonografia przezpochwowa, często poszerzona o ultrasonografię trójwymiarową czy sonohisterografię, jest współcześnie metodą o na tyle wysokiej swoistości i czułości, że pozwala na kwalifikację pacjentki bezpośrednio do histeroskopii terapeutycznej z pominięciem etapu histeroskopii diagnostycznej. W metodologii Doktorant zwrócił uwagę, iż jedynie niewielkie ogniskowe zmiany usuwane były w czasie zabiegu histeroskopii diagnostycznej, zaś pozostałe pacjentki kwalifikowane były do histeroskopii zabiegowej w krótkim znieczuleniu dożylnym z użyciem resektoskopu w warunkach Oddziału Ginekologii Operacyjnej. Takie podejście do histeroskopii pozostaje w sprzeczności z zasadą „see and treat”, która wydają się współcześnie już złotym standardem zarówno w histeroskopii wykonywanej w warunkach szpitalnych, jak i w histeroskopii ambulatoryjnej, o czym Doktorant sam wspomina w dyskusji. Obserwowany w ostatnich latach dynamiczny rozwój sprzętu histeroskopowego, minimalizacja narzędzi do elektroresektoskopii, histeroskopy mechaniczne pozwalają na wykonanie histeroskopii diagnostyczno-terapeutycznej nawet w znieczuleniu miejscowym. W wynikach brakuje rozdziału, w którym Doktorant oceniłby jak często pacjentka kwalifikowana była do histeroskopii zabiegowej po wstępnej histeroskopii diagnostycznej. W dobrej pracowni

histeroskopii ambulatoryjnej sytuacji, w których istnieją wskazania do kolejnego zabiegu histeroskopii terapeutycznej w znieczuleniu ogólnym powinny należeć do rzadkości.

Zastanawiającym jest, dlaczego Doktorant poddał analizie pacjentki z lat 2015-2017, a rozprawę doktorską przedstawił do recenzji w 2024 roku. Postęp jaki dokonał się w ginekologii małoinwazyjnej od 2015 roku z całą pewnością zrewolucjonizował metody histeroskopowe. Współczesne pracownie histeroskopii ambulatoryjnej funkcjonujące w niektórych ośrodkach w Polsce szczytują się, iż w znieczuleniu miejscowym nie tylko diagnozują, ale przede wszystkim jednocześnie leczą wszelkie patologie wewnątrzmaciczne. Z całą pewnością, gdyby lek. Artur Wiatrowski uaktualnił swoją bazę danych jego praca miałaby wyższe wartości naukowe i poznawcze.

W dyskusji Autor rozprawy precyzyjnie odnosi uzyskane przez siebie wyniki do obserwacji uzyskanych przez innych autorów. Zacytowane 63 pozycje współczesnego piśmiennictwa świadczą, iż Doktorant dogłębnie poszerzył swój zakres wiedzy z zakresu pracy.

Rozprawa doktorska w swoim założeniu nie musi mieć istotnego waloru poznawczego, a ma jedynie dowodzić umiejętności przeprowadzenia przez Autora poprawnej analizy naukowej. W istocie przedstawiona do recenzji praca nie stanowi istotnego wkładu w rozwój nauki. Wyniki uzyskane przez Doktoranta, są raczej przewidywalne. Analizując cele pracy, w świetle współczesnej wiedzy, raczej nie należało się spodziewać wyników odmiennych. Doktorant jednak wykazał się umiejętnością poprawnej analizy statystycznej, sformułował poprawnie wnioski wynikające bezpośrednio z uzyskanych wyników. Napisana poprawnym językiem naukowym dyskusja świadczy o doświadczeniu Autora w redagowaniu artykułów naukowych.

4. Wniosek końcowy

W wyniku analizy rozprawy Lek. Artura Wiatrowskiego pt. „Porównanie skuteczności przezpochwowego badania ultrasonograficznego z histeroskopową oceną jamy macicy

w diagnostyce nieprawidłowych krwawień macicznych”, której promotorem jest dr hab. n. med. Michał Pomorski, stwierdzam , iż rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 ust.1 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U.Nr 65, poz. 595, z późn. Zm.).

Wnoszę do Wysokiej Rady o jej przyjęcie do dalszych etapów procedowania.

Rafał Rzepka

dr hab. n. med.
Rafał Rzepka prof. UZ
specjalista ginekolog-położnik
tel. +48 601 30 67 62
1324604